

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ролі вулиці Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Неповищення в газеті рукописів не звертається, хіба що дописувачеві явно зазначить, що бракує звороту свого рукопису на случай його неповищення та залучить поштовий стемпель на його пересилку.

З ЗАКІНЧЕННЯМ СТАРОГО І З ПОЧАТКОМ НОВОГО РОКУ.

Старий рік закінчився кровавим, а не безкровним, як доносила преса, фашистським переворотом в Литві, а новий рік почався кровавою боротьбою в невеликій полуднево-американській республіці Нікарагві.

Старий рік закінчився повстанням тубильців проти гнету голяндського капіталу на острові Яві, а новий рік почався повстанням тубильного населення острова Суматри проти того-ж таки гнету голяндського капіталу.

Старий рік закінчився страшим катуванням білоруських селян в Польщі, а новий рік розпочався заявою реакційного лідера Американської Федерації Праці про те, що згряз лідерів тої організації рішила з новим роком кинути всю свою енергію на боротьбу не з капіталістичним визиском, але на боротьбу з комуністами.

В Хіні без змін. Там новий рік унаслідив від старого визвольну боротьбу хінського народу проти чужинецького капіталу й провадить її з подвійним завзяттям.

Всюди з новим роком капітал і його "незаконно-народжена" дитина — фашизм в різних видах почали завзяту боротьбу не лише проти пращючої класи, але й проти визвольних змагань колоніальних та напівколоніальних народів взагалі.

Американський "демократизм", наприклад, з новим роком напав на народ такої-ж самої американської демократичної республіки, Нікарагви, й силою своєї зброї накинув йому реакційного президента Діаза. Так би сказати — виконує "гуманні точки" Вилсона про "незалежність народів".

Чому американські військові кораблі та військові пішли до цієї невеличкої республіки диктувати її народів волю американського "демократизму", та накинуди йому свого ставленника президентом?

Ради "панамериканської ідеї". А ідеологами тої "панамериканської ідеї" є пани з Вол стріту в Нью Йорку. Це вони, а не американський уряд, послали американські війська диктувати народів Нікарагви свою волю. Уряд — це манекін в руках капіталістів з Вол стріту та банкірів. Це вже викривають не більшовики, але сенатський комітет для закордонних справ. Банкіри з Вол стріту дали сім мільйонів доларів реакційному авантюринові Діазові за те, щоб він віддав під їх цілковиту контролю всі природні багатства Нікарагви, а її населення в безконтрольний визиск цих капіталістичних хижаків.

Коли американські капіталісти сплять мільйони доларів та посиляють збройну силу, щоб поневолити народ другої країни, в той час лідери Американської Федерації Праці проголошують боротьбу з комуністами. Іншими словами, вони допомагають капіталістам з Вол стріту переводити силою зброї в життя свої панамериканські плани, обороняючи їх систему визиску дома.

Американська Федерація Праці, що згуртувала у своїх рядах головну робітничу аристократію, не протестує проти посылання війська до Нікарагви, бо вона також заінтересована в поневоленні працюючих інших країн. Чому заінтересована? Шукайте відповіді на це в докладі тов. Сталіна на поширеному пленумі Виконавчого Комітету. Зрештою на це дає також відповідь віцепрезидент Американської Федерації Праці, а саме, що коштом страшного визиску найнищих шарів робітництва Злучених Держав та працюючих інших країн американська робітничая аристократія має нагоду купувати розкішні автомобілі, пина й провадити чисто буржуазний спосіб життя. Тому аристократичні шари американського робітництва є надійною підпорою імперіалістичних затій капіталістів з Вол стріту тоді, як найнищі шари того робітництва борються за насущний кусок хліба й проти капіталістичного визиску. А що на чолі цих шарів стоять комуністи, тому лідери А.Ф.П. проголошують боротьбу проти комуністів.

ПОЛЬСЬКА ШЛЯХТА КАЗИТЬСЯ.

Урядові бандити під охороною поліції напали на селянську конференцію в селі Стара Береза (на Білорусі) й скатували 50 селян в тому числі двох послів польського союму. Поки наняті польською шляхтою бандити розправлялися з селянами, поліція обступила село.

Посли привезли з тої "конференції" окровавлені сорочки до польського союму. Це зробило великий скандал в соїмі 10 грудня, який знову повторився і на другий день.

Навіть пепесівські каміні заговорили. Посол Заремба заявив з трибуни: "Вперше на трибуні союму продемонстровано селянську кров. Міністер внутрішніх справ і заступник прем'єра мовчали".

Пому заступник прем'єра на це відповів: "Вигукі Балдіна фактичні докази, як от скривалена сорочка, аргументи недостатні".

Ось що каже заступник прем'єра. Окровавлені сорочки для него — "аргументи недостатні". Так, ми також утверджуємо, що для польської шляхти, окровавлені селянською кровю сорочки — "аргументи недостатні". Польська шляхта піддається лише таким аргументам, коли її власні сорочки припинуть до її тіла її власною кровю. До цього якраз шляхта сама пхає працюючі маси.

Це будуть переконуючі аргументи. І це мабуть однієї аргументи, які на завжди уезнуть з лица землі скажений терор польської шляхти.

МОЄ СТАНОВИЩЕ.

(Заява д-ра Е. Петрушевича.)

В зв'язку зі з'їздом УНДО і розколом на цьому з'їзді Др. Е. Петрушевича видрукував в своєму органі "Укр. Прапор" заяву, яку подано ніде в урядових:

Чого хочемо? Хочемо Української Держави, в котрій зібрані всі українські землі. Яка дійсність? Західно-українські землі під чужим пануванням, з яких найчисленніші під польським. Що є супроти такої дійсності нашим обов'язком? Удержати в цілості західно-українські землі, не втративши з них ні клатки для української нації і її держави та визволити їх чимсьорше. Як їх удержати і як їх визволити? В політичній і соціальної свідомості широких народних мас і їх провідників, в цілім національним думанням і почуттвом, в наших організаційних формах треба здвинути різкі і видні кордони між західно-українськими землями і польською республікою, а з українсько-польського народу, що живе на цих землях, створити суцільний організм, спосібний до життя і розвитку без огляду на Польщу, сепарований від її впливів і звернений проти неї. Я стою по стороні непримиримости, по стороні будування непохитного протипольського фронту, і то на словах і на ділах, по стороні партій і політичних напрямків, яких програма і тактика не оставляють що до їх непримиримости супроти Польщі ніякого сумніву.

Чи таке становище супроти займаючої Польщі, супроти положення українського народу під польською насилою є раціональне і до переведення можливе? Воно є і раціональне і треба його перевести вже тому, що воно є одиноким. Іншого виходу нема. А нема його з огляду на державницьку мету, до якої сьогодні цілий український народ наглядно змагає і з огляду на великодержавні плани Польщі, з огляду на війнами на нас експериментування польською психологією і її щоденну екстермінаційну політику.

З січня 1919 р. український народ західних земель поринув свободі, нічим не спутаною волею злучку з українською придніпрянською державою. І сьогодні під цим оглядом нічого не змінилося, коли на змі-

ну демократичній Українській Народній Республіці прийшла Українська Соціалістична Радянська Республіка. Що ми передбачували в 1920 р. — це є сьогодні всім відоме і очевидне, а саме, що в Радянській Українській Республіці здійснюється українська державницька ідея, що там з кожним днем скріпляється осередок українського національного життя, будується величавий храм української культури та що найважливіше — в Радянській Україні приходять до слова, і то чимраз більш рішучого і тов. українські селянські робітничі маси, яких доля у нас, на західно-українських землях, є і мусить бути для нас рішучою і єдино миродатна.

Злучка західно-українських земель з Радянською Україною, поступаючою все вперед на державницький шлях при зарисовуючихся тенденціях дальшого соціального розвитку, була-б величезним поступом в напрямі національного і соціального визволення західно-українських народних мас. Чи їх стремління і тяготіння до теперішньої Придніпрянської України не є загально відомі, зрозумілі і слушні? Чим можуть оправдати супроти цього своє становище ті українські кола, які ставлять до Радянської України, де зібраний черев українського народу, неясно або й вороже? Що сміють хитатися між Дніпром й Вислою?

На такім становищі стою і в цих напрямі труджусь і буду трудитися в глибокій свідомості, що йду за волею і бажаннями широких мас західно-українського громадянства. Ясний непримиримий фронт проти Польщі, яке становище відносно Радянської України, воля дивну української нації: українського селянства і робітництва, віра в побіде майбутнє українського народу, якого підійом і поступ, де зваяючи на всі перепони і злидні, росте на очах, і боротьба аж до побіди — це моя політична програма, держусь її і буду держатися.

Противників цієї програми прошу о отверту і чесну боротьбу.

Др. Еоген Петрушевич, Президент Української Національної Ради.

МОЇ ДВОЄ.

Іх двоє. Сидять під мурами на розі вулиці. Де? У Львові, всюди. "МОГ" — на розі Валувої і Сербської у Львові, недалеко від редакції. Сидять і просять милостині. Він — хлопцеві років шість. Вона чотирохлітня дівчинка. Так здається. Підходжу, даю 20 грошей (25 лішається мені на "конину"). Де що питаю — кажу — брат і сестра. "Рідні?" Мовчать. А впринципі. Батька не памятають, мама є. Кашляє, плоче кровю, сердиться, стогне, плаче... Хора, лежить в "дома". Часом встає і пере білизну... чужу. Часом мліє. Скоро вмре... Вони не знають, я знаю. Це питаю — мовчать. "Нині сиділи?" Не розуміють. Ли що небудь? "Ще ні". Дома будуть їсти вечером.

А тепер 2 година пополудни. Випросять грошей, куплять за них хліба, занесуть до дому, мамі. Вона насварить, що мало випросили, може й набе (мама хора!) наварить "юшки", повечерять разом і підуть спати, до завтра — а там знов на вулицю.

Так я думаю. Вони мовчать... Трусяться. Змерзли? А може з голоду? Трусяться дуже — з холоду й голоду. Головки відкриті — білі, непричесані — мати хора. Личка блідо сірі, під цвіт хідника, брудні. Але гарні... Чи може то я їх люблю? Я люблю всіх бідних... Але "мої" дійсно гарні, хоч брудні. Ї голова на його колінах. Ніжок не видно, під нею. Ноги під ним, по "турецьки". Так тепліше. На дворі пізна осак, зимно. — Одіть? Трудно розібрати. І так і ні. Чорні латки, тіло чорне з синими пятами. Си-

дять немов з глини випілені... При них на землі, шось ніби шапочка. В ній моїх 20 грошей. Є ще й чуці. Разом — пів золотого, а може й менше — трудно почислити, самі по грошеви і по два. Вже хліб буде. Ще позістануть гроші на чорну годину. (У чорних нуждарів є ще й чорні години.) Очи сиңи — чорний ямі, прижмурені, глядять задумливо в себе. Тепер сумно дивляться на вулицю...

На вулиці шумно — йдуть і йдуть... тисячі. Авта, карети й знову авта. Брилянти, золотого, футра, аксаміти, струсеви лера на голові і знову золотого, брилянти. Випудрені, вимазані, розвеселені лиця, колишуться від реготу ситі животи. Діти, старі й старші. Йдуть і йдуть... Мої двоє сидять. На них незвертають уваги з авт, з карет. Неприємно дивитися на голодні, посинілі діти — бліднуть брилянти, чорніе золото.

Підійшла до них (до "моїх") якась старушка, сільська чи міська, трудно вгадати, погляділа — погляділа, захитала головою і на морщинистому лиці покотились слези. "Бідні діточки" — зашептала і осторожно опустила в шапочку свою вдовину ленту...

А сині оченята з поза блідо-сірого лица, не відриваючись, здивовано й сумно гляділи на розкошуючу вулицю міста.

Ревуть авта, сичать карети... Бідні "мої" двоє, бідні інші, тисячі, бідні безприняті діти... "Воля Народу".

Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

Боротьба за чистоту пролетарської ідеології.

Доклад т. Сталіна на поширеному пленумі Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу про внутріпартійне становище.

ПАРТІЯ МІШНЕ І ЗАГАРТОВУЄТЬСЯ В ОГНІ БОРОТЬБИ З ДРІБНОБУРЖУАЗНИМИ УХИЛАМИ. — ІСТОРІЯ ВСЕСОЮЗНОЇ КОМПАРТІ, ЦЕ ІСТОРІЯ БОРОТЬБИ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ І ПЕРЕМОГИ ЦИХ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ. — ЦЕ ЗАКОН РОЗВИТКУ ВСЯКОЇ ВЕЛИКОЇ ПАРТІ. — ДЖЕРЕЛА СУПЕРЕЧНОСТЕЙ, ЦЕ ВЛИВ БУРЖУАЗНОГО ОТОЧЕННЯ І РІЖНОМАНІТНІСТЬ РОБІТНИЧОЇ МАСИ.

ПОПЕРЕДНІ ЗАУВАЖЕННЯ.

Суперечності внутріпартійного розвитку.

Товариші, перш, ніж перейти до сути питання, дозвольте зробити мені кілька попередніх зауважень. Перше питання — це питання про боротьбу серед нашої партії, боротьбу, яка почалася не вчора і яка не припинюється. Коли взяти історію нашої партії з моменту її зародження, як групи більшовиків в 1903 році, та простежити її дальші етапи аж до нашого часу, то можна сказати, не перебільшуючи, що історія нашої партії є історія боротьби суперечностей серед цієї партії, історія подолання цих суперечностей та поступового зміцнення нашої партії на підставі подолання цих суперечностей.

Більшовизм не визнає "середніх ліній".

Можна подумати, що руські люди дуже забіякуваті, люблять дискутувати, подлять розходження і тому розвиток партії йде в них через подолання внутріпартійних суперечностей. Це невірно, товариші, справа тут не в забіякуватості. Справа тут в наявності принципіальних розходжень, що виникають в ході розвитку партії, в ході боротьби пролетаріату. Справа тут в тому, що суперечності можна подолати тільки боротьбою за ті чи інші принципи, за ті чи інші цілі боротьби, за ті чи інші методи боротьби, що ведуть до мети. Можна й треба йти на всякі погодження з товаришами, що інакше думають в середині партії в питаннях біжучої політики, в питаннях судо-практичного характеру. Та коли ці питання зв'язано з принципіальними розходженнями, то ніякі погодження, ніяка "середня" лінія не можуть врятувати справи. Нема і не може бути "середньої" лінії в питаннях принципіального характеру. "Середня" лінія в питаннях принципіальних є "лінія" засмічення голою, "лінія" затирання розходжень, "лінія", переродження партії, "лінія" єдиної смерті партії.

Поборювати, а не затирати суперечності.

Як живуть та розвиваються тепер соціал-демократичні партії на Заході? Чи є в них суперечності в партії, принципіальні розходження? Звичайно, є. Чи викривають вони ці суперечності та чи намагаються подолати їх чесно й отверто на очах партійних мас? Ні. Практика соціал-демократії полягає в тому, щоб обертати свої конференції та з'їзди в порожній маскарад парадного добробуту, пильно приховуючи та замазуючи внутрішні розходження. Та з цього нічого, крім за-

смічення голою і ідейного зубожіння партії не може бути. В цім — одна з причин падіння західно-європейської соціал-демократії, колісь революційної, а тепер реформістської.

Отже ми не можемо так жити і розвиватися, товариші. Політика "середньої", принципіальної лінії не є наша політика. Політика "середньої" принципіальної лінії є політика партії, що в'януть і перероджуються. Цей шлях не є наш шлях. Все минуле нашої партії є потвердженням того подолання, що історія нашої партії є історія подолання внутріпартійних суперечностей та безпосереднього на цій підставі зміцнення лав нашої партії.

Головні етапи боротьби.

Візьміть перший період, період "Іскри", або період II з'їзду нашої партії, коли вперше з'явилися розходження серед нашої партії між більшовиками та меншовиками і коли вершок нашої партії розпався кінцем кінцем на дві частини, на частину більшовицьку (Ленін) та частину меншовицьку (Плеханов, Аксельрод, Мартов, Засуліч, Потресов). Ленін був тоді в єдиному числі. Коли-б ви знали, скільки було тоді вигуків та лементу про "незамірних", що відійшли від Леніна. Однак, практика боротьби, історія партії показала, що це розходження мало під собою принципіальні бази, що це розходження було потрібним станом для зародження та розвитку дійсно революційної та дійсно більшовицької партії. Практика боротьби показала тоді, що, по-перше, справа не в кількості, а в якості і, по-друге, не в формальній єдності, а в тому, щоб єдність мала принципіальну підставу. Історія показала, що Ленін був правий, а "незамірні" були неправі. Історія показала, що без подолання цих суперечностей між Леніном та "незамірними" ми не мали-б ніякої революційної партії.

Візьмім дальший період, період напередодні революції 1905 року, коли більшовики меншовики стояли один проти одного все ще в середині однієї партії, як два табори з двома цілком ріжними платформами, коли більшовики — стояли на порозі формального розколу нашої партії. Чим перемогла тоді більшовицька частина партії, чим вона завоювала симпатії більшості партії? Тим, що вона не затирала принципіальних розходжень та боролася за подолання цих розходжень, ізолювавши меншовиків.

Критичні періоди в житті партії.

Я міг би покликатися далі на третю стадію розвитку нашої партії, на період після поразки революції 1905 року, на період 1907 року, коли одна ча-

стина більшовиків, так звані "отзовисти", на чолі з Богдановим, відійшла від більшовизму. Це був критичний період в житті нашої партії. Це був той період, коли ціла низка більшовиків старої гвардії покинула Леніна. І його партія була права, борючися за подолання суперечностей серед лав більшовизму. Ці суперечності було подолано не їхнім затиранням, а їхнім викриттям та боротьбою для блага, для вигоди нашої партії.

Я міг би послатися далі на четврий період в історії нашої партії, на період 1911—12 р.р., коли більшовики відбудували розбиту царською реакцією партію і вигнали геть ліквідаторів. Тут, як і за попередніх періодів, більшовики простували до відбудови й зміцнення партії, не затушковуючи принципові суперечки з ліквідаторами, а викриваючи їх і перемагаючи.

Я міг би зазначити ще п'яту стадію в розвитку нашої партії, період Жовтневої революції 1917 р. коли одна частина більшовиків на чолі з відомими лідерами більшовицької партії "завагалася" і не захотіла йти на повстання, вважаючи його за авантюру. Всі ми знаємо, що і це більшовики перемогли, не затушковуючи суперечки, а отверто борючися за Жовтневую революцію. Практика боротьби довела, що, не перемігши цих суперечок, ми могли-б поставити Жовтневую революцію в критичне становище.

Закон для всіх партій однаковий.

Я міг би зазначити, кінцеві кінцем, ще дальші періоди розвитку нашої осередпартійної боротьби, період Брестського миру, період 1921 року (профспілкова дискусія) і решту періодів, добре вам знаєш, і тому про них докладно я не говоритиму. Добре знаєте ви й те, що за всіх цих періодів, як і в минулому, наша партія зростала і мішляла, перемагаючи внутрішні суперечності. А що саме з цього впливає? Виходить, що перемагати осередпартійні суперечності шляхом боротьби є закон розвитку нашої партії.

Можуть сказати, що це закон для В.К.П., а не для інших пролетарських партій. Цей закон є закон розвитку для всіх хоч трохи великих партій, однак, чи вона йде про партію С.Р.С.Р., чи про партію на заході. Коли можна в маленькій партії маленької країни так або інакше затушковувати суперечності, приховавши їх авторитетом однієї чи кількох осіб, то у великій партії, з її ріжноманітними районами, розвиток через перемогу суперечностей є неминуучий елемент зростання й зміцнення.

(Далі буде.)

КОЛЮЧКИ.

Один українсько-православний редактор "магометанської" газети в Злучених Державах радить своїм читачам:

"Як пете, то уважайте що пете й тільки пете".

А геть-манський редактор греко-католицької газети в Канаді пише під різдво:

"...Не запалюйтеся в дискусію, особливо при алкогольній, якого вистерігайтеся в часі свят".

А по святах... Тягни...

"Не гнівайтесь з ніким в чаді світ" — радить той самий редактор.

А по святах... Сваряться й гніваються скільки хочете, лише частіше сповідайтеся.

Редактор "Кан. України" пише, що гетьман "має право далі стояти на чолі нашого народу, хочби ми всі і щий народ его не хотіли".

Греворила небійка до самої смерті... чорт зна що. Бо чомусь той гетьман не тільки на чолі, але й навіть на хвості народу не може встояти.

Греко-католики в Злучених Державах збунтувалися проти єпископа Богачевського та його ад'ютанта Назарука й склали з'їзд.

Богачевський видав з приводу цього "маніфест", в якому каже:

"Ми божею милістю... зваяжили всі дані і маючи на оці спасення вірних, як також їх дочасне добро".

О, так! Єпископи дуже мають на оці добро своїх вірних та докладають всіх старань, щоб це добро перейшло від вірних в їхні бездонні кишені.

Дале часом чує добро "божею милістю" боком вилазити.

В різдвяному числі "Кан. України" єпископ Будка пише на першій сторони: "Возвеселімся всі купно нині", а на четвртій сторони "Штіф Табачнюк" каже: "Пийти брате колеги, бо я кажу".

Добре роз'охотилися на різдво єпископ і Штіф. Куркулемко.